

ROLUL CEAIULUI IN ECONOMIA MONDIALĂ: EFECTE POZITIVE ȘI NEGATIVE

TOMȘA CRISTINA, studentă, EMREI-193

Academia de Studii Economice a Moldovei,
or. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61
e-mail autor: cristinatomsa.tomsa@gmail.com

***Abstract.** The most popular manufactured drink consumed in the world, including coffee, chocolate, soft drinks and alcohol- is TEA. Tea represents an aromatic beverage commonly prepared by pouring hot or boiling water over cured leaves of the *Camellia sinensis*, an evergreen shrub (bush) native to East Asia. It originates from South Asia, during the Shang Dynasty, where it, firstly, was used as a medicine. During the history, the properties of this beverage were revealed and it helped to the development of the economy of the states where it is produced. The goal of this research is to identify the role of tea in the global economy, by summarizing positive and negative effects. In order to achieve the established goal, several research has been used, i.e. comparative and statistical analysis, as well as deduction. As conclusion, this research highlights that tea is one of the main important factors which contribute to the development of the world market.*

***Key words:** Tea, labor force, economy, development, producer, globalization, global markets.*

JEL CLASSIFICATION: F18, F23, F63, F66

INTRODUCERE

Ca orice produs, care are un aport major la dezvoltarea economică atât a unei țări cât și cea globală (în urma procesului de globalizare), are un anumit trecut istoric. Ceaiul- își are începutul în China, pe timpul dinastiei Shang. Acest produs a fost utilizat inițial ca unul medical, ca mai apoi în secolul XVII, să fie considerat un produs de lux, simbolizând un anumit statut social și realizând diferența dintre păturile sociale. Ca mai apoi în secolul XVIII, unde deja comerțul de ceai era destul de dezvoltat, a avut loc Partida de Ceai de la Boston. Revolta coloniștilor în portul din Boston, Massachusetts s-a născut ca urmare a adoptării de către Marea Britanie în 1773 a așa-numitei „Legi a ceaiului”, care impozita importul de ceai făcut de către americani [9]. Începând cu această perioadă, importanța ceaiului a crescut treptat, iar valoarea sa economică, de asemenea. Prin intermediul acestei cercetări, vom observa impactul economic al ceaiului atât la nivel global cât și în cazul anumitor state. Concomitent vom analiza efectele acestui produs asupra economiei. Metodele de cercetare utilizate presupun analiza documentelor științifice și a datelor propuse de Statistica.com.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

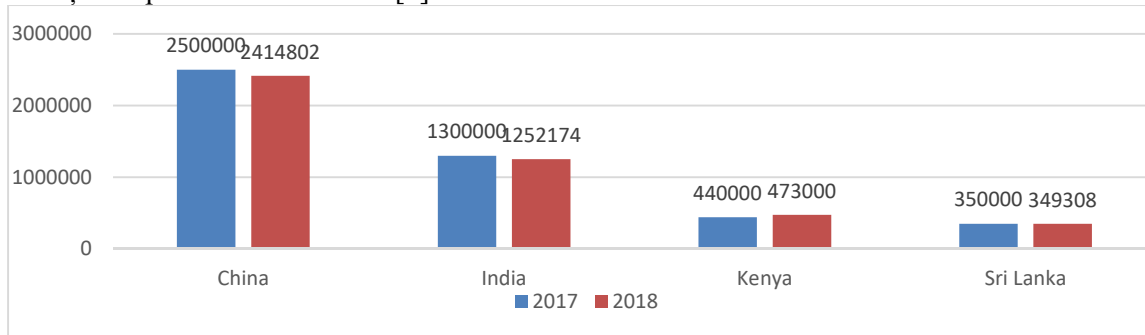
Summit-ul mondial privind alimentele din 1996 a consolidat o abordare multidimensională în ceea ce privește securitatea alimentară: „Securitatea alimentară există atunci când toți oamenii, în orice moment, au acces fizic și economic la hrana suficientă, sigură și hrănitoare care să răspundă nevoilor lor alimentare și preferințelor alimentare pentru o viață activă și sănătoasă”. În ceea ce privește modul în care comerțul internațional a contribuit la securitatea alimentară, summit-ul a concluzionat că an o cale importantă a fost prin accelerarea creșterii veniturilor naționale. Pe măsură ce veniturile au crescut, fracția cheltuită pe produse alimentare a scăzut și șansele de a cădea în insecuritatea alimentară au scăzut [3].

În cazul ceaiului, producția și exporturile generează schimb valutar și angajare și furnizează o bază materială pentru creșterea economică națională. În special, acestea sunt semnificative contribuții la securitatea alimentară contribuind la acoperirea facturilor la import. În 2011, veniturile din export de ceai au plătit 51% și 71% din facturile din importul de produse alimentare din Kenya și Sri Lanka, respectiv. Prin urmare, monitorizarea și analiza comerțului internațional de ceai este esențială pentru factorii de decizie implicat în securitatea alimentelor, comerț și dezvoltare rurală în țările în curs de dezvoltare. Prețurile internaționale ale ceaiului, măsurate de către FAO Tea Composite Price, au rămas ferme ultimii cinci ani, în ciuda scăderilor minore datorate corecțiilor de piață la sfârșitul anului 2011 și al treilea trimestru din 2013. Cererea a continuat să fie robustă, condusă de un consum

puternic în țările în curs de dezvoltare. Creșterea prețurilor la ceai a condus la o creștere de aproximativ 6% la veniturile exportului din 2012 până la 5,2 miliarde USD la nivel global [3].

Piața mondială a ceaiului a cunoscut o creștere puternică și constantă a producției de ceai și a consumului în întreaga lume în ultimele decenii, iar țările producătoare de top continuă să domine piața mondială cu producțiile lor de ceai semnificative de la an la an. Întrucât consumatorii conștienți de sănătate din întreaga lume preferă din ce în ce mai mult ceaiul, datorită proprietăților sale anti-oxidante și anti-bacteriene, piața mondială a ceaiului va crește în continuare în viitorul apropiat, iar țările producătoare de ceai de top sunt de asemenea prognozate să continue ca fiind lideri pe piață în ceea ce privește producția de ceai.

Conform analizei recente, a celor mai mari producători, în Figura 1, putem observa variațiile producției în perioada 2017-2018 [4].

Figura 1 : Evoluția producției de Ceai în perioada 2017-2018, a celor mai mari țări producătoare de ceai (în tone)

Sursa: Statistica.com [4]

Previziunile mondiale pentru 2027 indică o creștere a producție anuală de până la 8,07 milioane de tone, aceasta reprezentând o creștere suplimentară de aproape 34,3 la sută față de 2016, creșterea de 5,73 milioane de tone. În ciuda acestui fapt, provocările asociate schimbărilor climatice și gestionării culturilor amenință producția de ceai în toate regiunile majore în creștere, respectiv China, India, Kenya și Sri Lanka, care reprezintă împreună 78 și 73 la sută din producția de ceai și, respectiv, volumul exportului. Fermierii de ceai vor trebui să se adapteze la schimbarea condițiilor de mediu, a reglementărilor privind siguranța alimentelor și la presiunile economice pentru a ține pasul cu cererea în continuă creștere [6]. 3/5 din producția mondială se consumă local, în țările producătoare, pe când doar 2/5 în țări neproducătoare [10].

Ceaiul este un produs aflat în continuă dezvoltare economică, iar acest fapt determină apariția unor noi tipuri de ceai și arome din ce în ce mai sofisticate. Tipuri majore de ceai, inclusiv ceai negru, ceaiul verde, ceaiul din plante și ceaiul instantaneu, câștigă tot mai mult popularitate în întreaga lume, datorită beneficiilor lor remarcabile, pentru sănătate, gustului deosebit și disponibilității ample pe piața globală. Totuși factorii cei mai importanți ce relizează creșterea continuă a cererii sunt: sursa de venit, prețul, vârsta, educația, ocupația, sănătatea, culturalitatea [1].

În afară de consum, alți factori principali ai prețurilor internaționale ale ceaiului sunt tendințele și modificările consumului pe cap de locuitor, accesul pe piață, efectele potențiale ale dăunătorilor și bolilor asupra producției. În acest context, conform statisticilor din anul 2016 [7] cele mai mari țări consumatoare de ceai sunt: Turcia (3,16 kg / cap de locuitor pe an), Irlanda (2,19 kg / cap de locuitor pe an), Marea Britanie (1,94 kg / cap de locuitor pe an), Iran (1,50 kg / cap de locuitor pe an) și Rusia (1,38 kg / cap de locuitor pe an) [7].

Cei mai mari importatori de ceai din lume, conform datelor statistice din 2018, sunt: Pakistan - \$571.3 milioane (7.7% din totalul importului de ceai), Rusia - \$497 milioane (6.7%), SUA - \$487.3 milioane (6.6%), Marea Britanie - \$396.3 milioane (5.3%), Emiratele Arabe Unite - \$323.2 milioane (4.3%) [10].

Vorbind despre companiile care produc ceai, în această categorie se regăsesc atât companii la nivel mondial cât și național. La nivel mondial, trei mari companii domină piața: Unilever, Tata Global Beverages și Associated British Foods [5]. Aceste companii transnaționale, nu e limitate doar la

producere unui singur brand de ceai, dar la o multitudine de varietăți de ceai, începând de la tipul acestuia până la aroma pe care o doresc să o producă. Totuși în rândul consumatorilor, cele mai reprezentative brand-uri de ceai sunt: Lipton, CelestialSeasonings, Neastea, BigYellow, Tazo, Twinings, Luzianne, Great Value, Tetley și Yogi [5].

Pentru realizarea ceaiului, o mare parte a populației este antrenată în realizarea acestui produs, iar printre numărul populației adulte și aptă de muncă, se regăsesc țări care profită de munca copiilor (MC) și de asemenea prin intermediul muncii forțate (MF), iar printre aceste țări se enumeră: Bangladesh (MF), Cameroon (MF), Kenya (MC), Malawi (MC), Rwanda (MC), Tanzania (MC), Uganda (MC), Vietnam (MC) [8]. Ceaiul indian reprezintă un sfert din producția globală, iar industria angajează 3,5 milioane de lucrători la plantații, mulți dintre ei fiind migranți interni. Un raport din 2014 al Institutului pentru Drepturile Omului din Columbia Law School a menționat indicatori importanți ai muncii forțate la plantațiile de ceai indiene, cum ar fi cote punitive ridicate și deduceri salariale [8].

De la începuturile sale, în China, ceaiul a devenit rapid o piesă de șah geopolitică, dur critică. După ce Robert Fortune a fugit cu plantele prețioase din China, britanicii au început să instituționalizeze rapid producția de ceai în India colonială pentru a contesta monopolul chinez.

După datele statistice, India este al doilea cel mai mare producător mondial de ceai. În 2016, a produs 1,27 milioane tone de ceai, sau aproximativ 22,2 la sută din oferta globală [6]. În următorul deceniu, producția indiană este pregătită să ajungă la 1,62 milioane de tone, cu o creștere suplimentară de 27,6% până în 2027 [6]. Atingerea acestui număr nu vine însă fără provocări. Schimbările climatice amenință Assam Valley, principala regiune producătoare de ceai din India, care reprezintă singură peste jumătate din producția de ceai indian. Frecvența mai mare a fluctuațiilor extreme ale precipitațiilor și temperaturii prezintă provocări pentru gestionarea culturilor. Ploile abundente sporadice erodează solul, iar perioadele mai lungi de uscat cresc probabilitatea apariției dăunătorilor și a bolilor, toate acestea traducându-se în costuri mai mari de producție. Exportatorii indieni sunt, de asemenea, reticenti în creșterea prețurilor, în ciuda creșterii costurilor de producție, deoarece se confruntă cu o concurență dura din Kenya și Sri Lanka. Cu toate acestea, aproximativ 80 la sută din ceaiul indian este consumat intern, ceea ce înseamnă că creșterea costurilor de producție nu va face decât să crească marginal prețurile internaționale. În prezent, comercianții indieni sunt în poziție de a contesta piața de ceai negru din Sri Lanka, deoarece națiunea insulară se confruntă cu probleme legate de producție și calitatea recoltelor. Salariile mai mari în Sri Lanka au dus la creșterea costurilor de producție, iar Rusia și Japonia au returnat recentele exporturi, invocând reclamații de deșeuri și reziduuri de pesticide. Ceaiul negru din Sri Lanka tranzacționează în prezent la 3,83 dolari pe kilogram, în timp ce prețurile din India sunt cu aproape un dolar mai mic, la 2,87 dolari [6]. Una dintre cele mai mari piețe de export din Sri Lanka este Iranul. India tranzacționează cu Iranul în rupii, dar Sri Lanka facturează în dolari, ceea ce ar putea să depășească costuri suplimentare. Această confluență de factori poate permite India să acționeze și o parte a pieței de export a Sri Lanka în Iran.

Ceaiul este esențial pentru economia din Kenya, deoarece este principalul câștigător de schimb valutar al mărții unice. Ca și Sri Lanka, Kenya exportă cea mai mare parte a ceaiului. În 2017, Kenya a exportat aproximativ 415.700 de tone, menținându-și statutul de cel mai mare exportator de ceai din lume. Producția de ceai din Kenya s-a dublat în ultimele două decenii, datorită, în parte, și dublării suprafețelor dedicate. Se preconizează că piața de ceai din Kenya se va extinde și mai mult până în 2027, deoarece se preconizează că producția și exporturile anuale vor crește cu 2,7, respectiv 2,8 la sută. Kenya, la fel ca Sri Lanka, are o dependență mai mare de comerțul cu ceai decât majoritatea altor state exportatoare [6].

Atât Kenya, cât și Sri Lanka finanțează în mod obișnuit peste jumătate din importurile de produse alimentare prin exporturile de ceai. Această dependență oferă urgență abordării factorilor casnici care pot limita producția și vânzările de ceai, precum schimbările climatice. O tendință climatică familiară apare în Kenya, prin faptul că distribuțiile de precipitații impredictibile și temperaturile în creștere ar putea afecta negativ producția viitoare din Kenya [6]. China a fost mult timp liderul mondial în producția de ceai și încă se extinde. Producția s-a dublat de la 1,17 milioane de tone în 2007 la o

creștere de 2,5 milioane de tone în 2017. Această creștere recentă a fost stimulată de creșterea cererii interne, deoarece consumul din China a crescut cu o rată anuală de 10,1% în ultimul deceniu. China produce 42,6 la sută din oferta globală de ceai și va continua să fie principalul producător mondial de ceai pentru viitorul prevăzut [6]. Ceaiul este cultivat pe o suprafață geografică largă în China, iar schimbările climatice sunt de așteptat să afecteze centrele de producție cheie în diferite moduri. Cu toate acestea, efectul asupra producției nu este atât de îngrijorător, cât și efectul schimbărilor climatice asupra calității ceaiului chinezesc.

CONCLUZII

“We find tea one of the necessities of life in the strictest sense of the word,” a scris Robert Fortune, iar acest fapt a fost demonstrat prin intermediul cercetării respective, analizând trecutul istoric, care redă importanța ceaiului, inițial considerat ca fiind o sursă medicală de tratare a anumitor boli, ca mai apoi să devină o băutură de lux, utilizată în timpul zilei pentru relaxare. De asemenea, cu creșterea importanței acestui produs, rolul său în comerțul mondial capătă o amploare destul de semnificativă, devenind totodată principala sursă de venit pentru unele țări producătoare, precum India, Kenya, Sri Lanka. Analizând forța de muncă ce se ocupă cu producerea ceaiului, putem atesta o exploatare intensivă a copiilor și adulților prin impunerea muncii forțate. Generalizând cele expuse mai sus pot afirma că producția ceaiului se află într-o continuă creștere economică, cu perspective promițătoare, ce va contribui la dezvoltarea pieții muncii mondiale.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. CHANG, K. *World tea economy: Trends and Opportunities*, [online], World Green Tea Conference 2016, p. 8,11, [accesat 15 apr. 2020]. Disponibil la: <http://www.o-cha.net/english/association/conference/documents/Kaison.pdf>
2. CHANG, K. *World tea production and trade Current and future development*, [online], FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS Rome, 2015, [accesat 20 apr. 2020]. Disponibil la: <http://www.fao.org/3/a-i4480e.pdf>
3. CHANG, K., BARTLOF, M. *Contribution of tea production and exports to food security, rural development and smallholder welfare in selected producing countries*, [online], FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS Rome, 2015, [accesat 20 apr. 2020]. Disponibil la: <http://www.fao.org/3/a-i4485e.pdf>
4. CONWAY, J. *Tea Market - Statistics & Facts* [online], 2019, [accesat 15 apr. 2020]. Disponibil la: <https://www.statista.com/topics/1513/tea-market/>
5. ENVISION INTELLIGENCE. *Top Tea brands in the world*, [online], 2018, [accesat 20 apr. 2020]. Disponibil la: <https://www.envisionintelligence.com/blog/top-tea-brands-in-world/>
6. GRO-INTELLIGENCE. *Global tea trade*, [online], 2018, [accesat 20 apr. 2020]. Disponibil la: <https://gro-intelligence.com/insights/articles/reading-the-leaves-of-global-tea-trade>
7. PARIONA, A. *Top 10 Tea Loving Countries In The World*, [online], 2019, [accesat 16 apr. 2020]. Disponibil la: <https://www.worldatlas.com/articles/top-10-tea-loving-countries-in-the-world.html>
8. VERITE FAIR LABOR WORLDWIDE, *Countries Where Tea is Reportedly Produced with Forced Labor and/Or Child Labor*, [online], 2019, [accesat 21 apr. 2020]. Disponibil la: <https://www.verite.org/project/tea3/>
9. WIKIPEDIA. *Boston Tea Party*, [online], [accesat 15 apr. 2020]. Disponibil la: https://ro.wikipedia.org/wiki/Boston_Tea_Party
10. WORKMAN, D., *Tea Imports by Country*, [online], 2019, [accesat 16 apr. 2020]. Disponibil la: <http://www.worldstopexports.com/tea-imports-by-country/>

**Coordonator științific: CRUDU RODICA, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice a Moldovei,
or. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: crudu.rodica@gmail.com**